

Tahogrāfu lietošanas izņēmumi

Izņēmuma gadījumi, kad autovadītājam nav jāuzskaita braukšanas un atpūtas laiks, un transportlīdzeklis var būt neaprikots ar reģistrācijas kontrolierīci - tahogrāfu.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) [Nr.561/2006](#), ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu, groza Padomes Regulu (EEK) Nr.3821/85 un Padomes Regulu (EK) Nr.2135/98 un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr.3820/85 ar grozījumiem (Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 4.februāra Regulas (ES) Nr.165/2014 par tahogrāfiem autotransportā, ar kuru atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr.3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā, un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.561/2006, ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu 45.pants), **3.pantu, regula neattiecas uz pārvadājumiem ar:**

- a) transportlīdzekļiem, ko izmanto regulāriem pasažieru pārvadājumiem, ja minētajā pakalpojumā ietvertā maršruta garums nepārsniedz 50 km;
- aa) transportlīdzekļiem vai transportlīdzekļu kombinācijām, kuru maksimālā pieļaujamā masa nepārsniedz 7,5 tonnas un kurus izmanto tādu materiālu, iekārtu vai mehānismu pārvadāšanai, ko transportlīdzekļa vadītājs izmanto darba veikšanā, un kurus izmanto tikai 100 km rādiusā no uzņēmuma bāzes vietas un ar nosacījumu, ka transportlīdzekļa vadīšana nav vadītāja pamatnodarbošanās;
- b) transportlīdzekļiem, kuru maksimālais atļautais ātrums nepārsniedz 40 kilometrus stundā;
- c) transportlīdzekļiem, kas pieder vai ko bez transportlīdzekļa vadītāja nomā bruņotie spēki, civilās aizsardzības dienesti, ugunsdzēsības dienesti vai sabiedriskās kārtības uzturēšanas spēki, ja pārvadājuma veikšana izriet no šo dienestu uzdevumiem un ir to kontrolē;
- d) transportlīdzekļiem, ko izmanto ārkārtas situācijās un glābšanas operācijās, tostarp transportlīdzekļiem, ko izmanto humānās palīdzības kravu nekomerciāliem pārvadājumiem;
- e) specializētiem transportlīdzekļiem, ko izmanto medicīnas vajadzībām;
- f) specializētiem avārijas transportlīdzekļiem, kas darbojas 100 km rādiusā ap to bāzes vietu;
- g) transportlīdzekļiem, ko testē uz ceļa tehniskās attīstības, remonta vai uzturēšanas nolūkā, kā arī jauniem un pārbūvētiem transportlīdzekļiem, kas vēl nav ekspluatācijā;
- h) transportlīdzekļiem vai transportlīdzekļu kombinācijām ar maksimālo pieļaujamo masu, kas nepārsniedz 7,5 t, un kas tiek izmantoti nekomerciāliem kravu pārvadājumiem;
- i) komerciāliem transportlīdzekļiem, kam ir vēsturisks statuss saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tie tiek ekspluatēti, un kas tiek izmantoti nekomerciāliem pasažieru vai kravu pārvadājumiem.

Regulas (EK) [Nr.561/2006](#) 13.panta 1.punkts pieļauj, ka katra dalībvalsts savā teritorijā var noteikt papildus izņēmuma gadījumus. Latvijā **saskaņā ar [MK noteikumiem Nr.279](#)** Noteikumi par izņēmumiem, kad nepiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Regulu (EK) [Nr.561/2006](#), ar ko paredz dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu, groza Padomes Regulu (EEK) Nr.3821/85 un Padomes Regulu (EK) Nr.2135/98 un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr.3820/85 tie ir šādi:

- a) transportlīdzekļiem, kuri pieder valsts iestādēm vai, kurus tās bez autovadītāja nomā autopārvadājumu veikšanai, nekonkurējot ar privātiem transporta uzņēmumiem;
- b) transportlīdzekļiem, kurus izmanto vai bez autovadītāja nomā lauksaimniecības, dārzniecības, mežsaimniecības, zemkopības un zivsaimniecības uzņēmumi, lai preces, kas saistītas ar to komercdarbību, pārvadātu 100 km rādiusā no transportlīdzekļa bāzes vietas; Veicot apaļkoku pārvadājumus, regulas (EK) Nr. [561/2006](#) 13.panta 1.punkta "b" apakšpunkta izņēmums attiecināms tikai uz apaļkoku pārvadājumiem no to augšanas vietas ar normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrētiem specializētiem transportlīdzekļiem. Lauksaimniecības uzņēmums, kas minēts regulas (EK) Nr. [561/2006](#) 13.panta 1.punkta "b" apakšpunktā, šo noteikumu izpratnē ir fiziska vai juridiska persona, kas iekļauta Lauku atbalsta dienesta maksājumu saņēmēju datubāzē vai reģistrēta valsts aģentūrā "Lauksaimniecības datu centrs" kā dzīvnieku īpašnieks vai turētājs. Ja persona nav iekļauta minētajās datubāzēs, atbilstība lauksaimniecības uzņēmuma statusam pierādāma saskaņā ar normatīvajiem aktiem lauksaimniecības jomā.
- c) vilcējiem, kurus izmanto lauksaimniecības un mežsaimniecības darbos, kas veikti līdz 100 km rādiusā no vietas, kur bāzēts uzņēmums, kuram pieder transportlīdzeklis vai kurš to nomā;

d) transportlīdzekļiem vai transportlīdzekļu kombinācijām, kuru maksimālā pieļaujamā masa nepārsniedz 7,5 tonnas un kurus izmanto vispārējo pakalpojumu sniedzēji, kā noteikts 2. panta 13. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 97/67/EK (1997. gada 15. decembris) par kopīgiem noteikumiem Kopienas pasta pakalpojumu iekšējā tirgus attīstībai un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai, lai piegādātu sūtījumus kā vispārēju pakalpojuma daļu.

Šādus transportlīdzekļus izmanto tikai 100 km rādiusā no uzņēmuma bāzes vietas un ar nosacījumu, ka transportlīdzekļa vadīšana nav transportlīdzekļa vadītāja pamatnodarbošanās;

g) transportlīdzekļiem, kurus izmanto transportlīdzekļa vadīšanas mācībām un eksāmeniem, lai iegūtu autovadītāja apliecību vai autovadītāja profesionālās kompetences sertifikātu, ar nosacījumu, ka tie netiek izmantoti komerciālai kravu vai pasažieru pārvadāšanai;

h) transportlīdzekļiem, ko izmanto saistībā ar kanalizāciju, plūdu novēršanu, ūdens, gāzes un elektrības sistēmas uzturēšanas pakalpojumiem, ceļu uzturēšanu un pārraudzību, sadzīves atkritumu savākšanu un pārstrādi, telegrāfa un tālruņa pakalpojumiem, radio un televīzijas pārraidīšanu un radio un televīzijas pārraidītāju un uztvērēju noteikšanu;

i) transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar 10 līdz 17 sēdvietām un, ko izmanto vienīgi nekomerciāliem pasažieru pārvadājumiem;

j) specializētiem transportlīdzekļiem, kas pārvadā cirku un atrakciju parku aprīkojumu;

k) speciāli aprīkotiem pārvietojamu projektu transportlīdzekļiem, kuri kad tie neatrodas kustībā primāri tiek izmantoti izglītojošiem nolūkiem;

l) transportlīdzekļiem, ko izmanto piena savākšanai no fermām un piena tvertņu vai dzīvnieku ēdināšanai paredzētu piena produktu nogādei atpakaļ fermās;

m) specializētiem transportlīdzekļiem, kas pārvadā naudu un/vai vērtslietas;

n) transportlīdzekļiem, kurus izmanto, lai pārvadātu dzīvnieku atkritumus vai ķermeņus, ko nav paredzēts izmantot cilvēku patēriņam;

o) transportlīdzekļiem, kurus izmanto tika uz ceļiem, kas atrodas tādās vietās, kā ostas un dzelzceļa termināli;

p) transportlīdzekļiem, ko izmanto, lai pārvadātu dzīvus dzīvniekus no saimniecībām uz vietējiem tirgiem un atpakaļ vai no tirgiem uz vietējām kautuvēm 100 km rādiusā.

Par **transportlīdzekļa bāzes vietu** uzskata transportlīdzekļa stāvvietu, kas piemērota transportlīdzekļa ilglaicīgai novietošanai un atrodas tās fiziskās vai juridiskās personas valdījumā, kas veic pārvadājumu, vai attiecīgajai fiziskajai vai juridiskajai personai ir noslēgts līgums par attiecīgā transportlīdzekļa novietošanu.

Veicot pārvadājumu, kas atbilst [MK noteikumos Nr.279](#) minētajiem izņēmumiem:

- transportlīdzekļa vadīšanas ilgums 24 stundu periodā nedrīkst pārsniegt 10 stundas;
- autovadītājam jāreģistrē savs darba laiks un informācija par pārvadājumu par kalendāro nedēļu atbilstoši [MK noteikumu Nr.279](#) pielikuma paraugam.

Pielikumu MK noteikumiem Nr.279 iespējams lejuplādēt pie papildu informācijas.